

Калініна С.П., д.е.н., професор,
Маріупольський державний університет,
Київ, Україна

ДО ПИТАННЯ ПРО ТРУДОРЕСУРСНІ ВАЖЕЛІ ПОСТВОЄННОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Kalinina S.P. Doctor of Science, Professor,
Mariupol State University,
Kyiv, Ukraine

ON THE QUESTION OF LABOR RESOURCE LEVERS OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE

***Abstract.** It was noted that the economic development of the state in the post-war period depends on the state of labor supply and requires overcoming socio-economic asymmetries. The importance of taking into account the interconnection and interdependence of the technical, economic and social and labor spheres in the process of post-war recovery and development of Ukraine is emphasized.*

Економічний розвиток будь-якої держави залежить від стану ринку праці, який є не лише важливою складовою національної соціально-економічної системи, а й виступає сполучною ланкою між трудовими ресурсами і сферами економічної діяльності, формуючи параметри трудоворесурсного забезпечення на всіх рівнях.

Очевидно, що від належного трудоворесурсного забезпечення визначальною мірою залежить вирішення завдань економічного розвитку в поствоєнний період, що вимагає подолання комплексу асиметрій соціально-економічного розвитку, які значно посилились через відтік працездатного населення з України внаслідок військової агресії проти нашої держави. Трудоворесурсні асиметрії можуть мати різні форми, такі як нестача кваліфікованих кадрів або їх надлишок, застаріння професійних умінь, надмірно високий або недостатній рівень освіти, кваліфікації [1, с.9].

Важливою складовою подолання вказаних асиметрій на сучасному етапі є усвідомлення природи явищ і процесів, під впливом яких формується новий суспільний поділ праці. Важливо розуміти причинно-наслідкові механізми взаємозв'язку і взаємообумовленості технічної, економічної і соціально-трудової сфер, що виступає фундаментом створення нової платформи соціально- економічного розвитку [2, с.6] і є особливо важливим з позиції визначення важелів поствоєнного відновлення України.

У якості одного з найбільш дієвих способів забезпечення економічного підйому виступає дискреційний підхід щодо стимулювання створення робочих місць: державні інвестиції у розвиток інфраструктури всіх типів;

надання підтримки, перш за все, підприємствам сфери малого і середнього бізнесу за рахунок мінімізації кредитних ставок і фіскального навантаження; субсидування діяльності суб'єктів господарювання з метою збереження робочих місць тощо.

За даними МВФ, середній обсяг дискреційних бюджетно-фінансових заходів в розвинутих країнах складає 1,9% ВВП, з них близько 30% обсягу витрачених коштів припадало на розвиток інфраструктури, у країнах з перехідною економікою і країнах, що розвиваються цей показник становить 2,2% ВВП, з яких на розвиток інфраструктури було спрямовано приблизно 50% витрат. У найменш розвинутих країнах на розвиток інфраструктури спрямовується в середньому 1% ВВП.

При цьому варто відзначити, що країни, які запровадили найбільш розгорнуті стимулюючі системи бюджетно-податкового характеру (США, Республіка Корея та ін.), як правило, характеризуються незначними обсягами застосування автоматичних стабілізаторів, спрямованих на підтримку сукупного попиту в умовах погіршення економічної ситуації (допомога по безробіттю, соціальна допомога і т.і.). Накопичуючись, дискреційний ефект дозволяє суттєво підвищити попит на робочу силу в початковому після економічного спаду періоді, що є особливо важливим для України, враховуючи масштабність завдань поствоєнного відновлення.

За наявними оцінками, кожен мільярд доларів США, вкладений у великі інфраструктурні проекти, прямо або опосередковано створює приблизно 28 тис. робочих місць в країнах з розвинутою економікою; в країнах що розвиваються – близько 200 тис. робочих місць, і до 500 тис. робочих місць при реалізації працевістких проектів в сільській місцевості. При цьому довгостроковий мультиплікативний ефект буде ще вищим. [3, с. 196-197]

З позицій поствоєнного відновлення України особливо важливим є той факт, що максимальний мультиплікативний ефект створюють місцеві інфраструктурні проекти, виступаючи точками економічного зростання і потужним інструментом місцевого розвитку. При цьому зростає роль налагодження конструктивних зв'язків в контурі «ринок – держава – бізнес» за утвердження нового формату взаємодії зазначених інститутів. [1, с.29]

Таким чином, трудові ресурсні важелі мають розглядатись з позицій забезпечення мультиплікативного ефекту як драйвера поствоєнного відновлення територій і як умова поствоєнного економічного розвитку України.

Список використаних джерел:

1. Маршавін Ю.М. Професійний дисбаланс на ринку праці: економічні втрати та шляхи їх мінімізації. *Економіка та держава*. 2014. №8. С. 6-9.
2. Колот А., Герасименко О., Ярмолюк-Крюк К. Сфера праці в умовах глобальної соціоекономічної реальності 2020: виклики для України. Київ: Фонд ім. Фрідріха Еберта в Україні, 2020. 32 с.

3. Калініна С.П., Гетьманенко Ю.О., Давидюк Л.П. Розвиток міжнародного ринку праці: глобалізаційний аспект. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. 240 с.

Калінін В.В., аспірант,
Маріупольський державний університет,
Київ, Україна

ТРУДОРЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Kalinin V.V., Postgraduate Student,
Mariupol State University,
Kyiv, Ukraine

PROVISION OF LABOR RESOURCES FOR THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE: THE GLOBALIZATION ASPECT

***Abstract.** The features of the supply of labor force for the economic development of Ukraine have been studied. The objectivity of the inclusion of the state in global labor flows is emphasized. The importance of the program-target approach in providing labor resources and the role of decent work as a factor in the formation of competitive advantages of the labor market are substantiated.*

Сучасний етап економічного розвитку характеризується глобальними трансформаціями ринку праці, що зумовлює необхідність переформатування політики трудоворесурсного забезпечення України з метою вирішення завдань поствоєнного відновлення з використанням важелів включення національного ринку праці до системи глобальних трудоворесурсних відносин.

Однією з важливих ознак формування зазначених відносин є включення держави до системи міжнародних трудоворесурсних потоків. Масштаби міжнародної міграції дають змогу розглядати її як явище глобального характеру: міжнародна міграція набула особливого значення наприкінці ХХ ст., що пояснюється її взаємозв'язком з розвитком інтеграційних процесів; на початку ХХІ ст. міграція перетворилась на глобальне явище, яке охопило майже всі континенти і країни. [1, с.267]

Міграційна проблематика вимагає опрацювання як складова трудоворесурсного забезпечення України, враховуючи взаємопов'язаність міграційних процесів з широким колом соціально-економічних завдань, що зумовлює необхідність застосування програмно-цільового підходу до вирішення питань трудоворесурсного забезпечення країни, поєднання даного підходу з методологічним та аналітичним інструментарієм регулювання ринку праці.